

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Taustiņinstrumentu spēle mācību priekšmeta *Akordeona spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Akordeona spēle* programma. Pieņemta *Akordeona spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājsāmenu prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Akordeona spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Akordeona spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Akordeona spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Akordeona spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Akordeona spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt *Akordeona spēles* prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Akordeona spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. **1.klase.**

6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar instrumentu, instrumenta uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis.
- 6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un eņģes.
- 6.2.2. Gamma - Do mažors.
- 6.2.3. Dažādu laikmetu, raksturu un formu skaņdarbi.

6.3. Pārbaudes formas.

- 6.3.1. Mācību koncerts I semestrī:
 - divi dažāda rakstura skaņdarbi.
- 6.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude II semestrī:

- Do mažors vienā vai divās oktāvās kopā abām rokām vai atsevišķi;
- viena eņģe.

6.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

- divi dažāda rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- Latviešu tautasdziesma *Maza, maza meitenīte* A. Ļebedeva apdarē;
- Latviešu tautasdziesma *Pieci gadi ganos gāju* A. Tuča apdarē;
- Latiševs Bērnu svīta *Pasaku pasaulē*.

6.4. Piedalīties koncertos.

6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

7.1.1. Papildināt zināšanas *Akordeona spēlē*.

7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

7.2. Saturs.

7.2.1. Gammas - Sol mažors; Fa mažors.

7.2.2. Vingrinājumi un eņģes dažādiem tehnikas veidiem.

7.2.3. Skaņdarbi ar polifonijas elementiem.

7.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

7.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

7.3. Pārbaudes formas.

7.3.1. Mācību koncerts I semestrī:

- divi dažāda rakstura skaņdarbi.

7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:

I semestrī:

- gammas:
Sol mažors divās oktāvās kopā, trijskaņi divās oktāvās kopā, akcentējot pa 3 skaņām;
- Eņģe.

II semestrī:

- Fa mažors divās oktāvās kopā, trijskaņi divās oktāvās kopā, akcentējot pa 3 skaņām, akordi pa 3 skaņām;
- Eņģe.

7.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- lasīšana no lapas.

7.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

- skaņdarbs ar polifonijas elementiem;
- brīvas izvēles skaņdarbs (pretēja rakstura).

.Piemēram:

- V. A. Mocarts Menuets Do mažorā, G. F. Tēlemanijs Gavote, J. Peškova Mizete;
- J. Peškova Mazurka, A. Burinskas Rūķīši.

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

- 8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Akordeona spēlē*.
- 8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.
- 8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.
- 8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.
- 8.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 8.2. Saturs.
 - 8.2.1. Gammas - Sol mažors, Fa mažors, Re mažors, la minors.
 - 8.2.2. Vingrinājumi un etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - 8.2.3. Skaņdarbi ar polifonijas elementiem.
 - 8.2.4. Izvērstas formas skaņdarbi.
 - 8.2.5. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
 - 8.2.6. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 8.3. Pārbaudes formas.
 - 8.3.1. Mācību koncerts I semestrī:
 - divi dažāda rakstura skaņdarbi.
 - 8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:
 - I semestrī - Sol vai Re mažora gamma (pēc izvēles), la minors:
 - harmoniskais minors atsevišķi vienā vai divās oktāvās, trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, akordi pa 3 skaņām;
 - Etīde.
 - II semestrī - Fa mažors, la minors:
 - harmoniskais minors kopā (vienā vai divās oktāvās), trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, akordi pa 3 skaņām;
 - Etīde.
 - 8.3.3. Kontrolstunda:
 - gammas;
 - lasīšana no lapas.
 - 8.3.4. Pārceļšanas eksāmens:
 - skaņdarbs ar polifonijas elementiem;
 - izvērstas formas skaņdarbs;
 - lirisks skaņdarbs.
- Piemēram:
 - G. F. Hendelis Čakona, J. S. Bahs Ārija;
 - D. Šteibelts Sonataīne, I. Berkovičs Sonataīne;
 - S. Maikapars Pārdomas.
- 8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

9. 4. klase

- 9.1. Uzdevumi.
 - 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Akordeona spēlē*.
 - 9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
 - 9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas.
 - 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.
 - 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
 - 9.1.6. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.
 - 9.2.1. Gammas - Re – si; Sibemol – sol.
 - 9.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - 9.2.3. Skaņdarbi ar polifonijas elementiem.

9.2.4. Izvērstas formas skaņdarbi.

9.2.5. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

9.2.6. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

9.3. Pārbaudes formas.

9.3.1. Mācību koncerts I semestrī:

- divi dažāda rakstura skaņdarbi.

9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:

I semestrī:

- Re – si – harmoniskais minors kopā 2 oktāvās, trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, akordi pa 3 skaņām;
- Etīde.

II semestrī:

- Sibemol – sol – harmoniskais minors kopā, trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, akordi pa 3 skaņām;
- Etīde.

9.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- lasīšana no lapas.

9.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

- skaņdarbs ar polifonijas elementiem;
- divi dažāda rakstura skaņdarbi
Piemēram:
 - J. S. Bahs Ārija;
 - A. Gornics Amatnieku deja, A. Ferro Maza tarantella;
 - Latviešu tautasdziesma *Bērīt's manis kumeliņis* A. Tuča apdarē, O. Šilova Jautrs ceļojums.

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

10.1.5. Rosināt izglītojamās apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

10.1.6. Rosināt izglītojamās mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas - La – fadiēz; Mibemol – do.

10.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.

10.2.3. Skaņdarbi ar polifonijas elementiem.

10.2.4. Izvērstas formas skaņdarbi.

10.2.5. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

10.2.6. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts I semestrī:

- divi dažāda rakstura skaņdarbi.

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude divas reizes gadā:

I semestrī:

- La – fadiēz – harmoniskais, melodiskais minors, akordi pa 4 skaņām (legato, staccato, plēšu tremolo pa 2 un 4), trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4.
- Etīde.

II semestrī:

- Mibemol – do – harmoniskais, melodiskais minors, akordi pa 4 skaņām (legato, staccato, plēšu tremolo pa 2 un 4), trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, D7 pamatveidā, akcentējot pa 4;
- Etīde.

10.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- lasīšana no lapas.

10.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

- skaņdarbs ar polifonijas elementiem;
- izvērstas formas skaņdarbs;
- lirisks skaņdarbs.

Piemēram:

- I. Pahelbels Fūga Do mažorā;
- A. Dorenskis Sonāte klasiskā stilā, D. Čimaroza Sonāte;
- J. Kolombo-T. Mureno Valsis Vienaldzība, latviešu tautasdziesma *Aiz ezera balti bērzi* A. Tuča apdarē.

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6. klase

11.1. Uzdevumi.

- 11.1.1. Turpināt darbu pie tehnikas pilnveidošanas, pilnveidot izpildījuma māksliniecisko kvalitāti, rosināt izglītojamā līdzatbildību par sava atskaņojuma kvalitāti.
- 11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.
- 11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.
- 11.1.4. Rosināt izglītojamos turpināt izglītību mūzikas vidusskolā.
- 11.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 11.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 11.1.7. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.

11.2. Priekšmeta saturs.

- 11.2.1. Gammas - Mi – dodiēz; Labemol – fa.
- 11.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
- 11.2.3. Skaņdarbi ar polifonijas elementiem.
- 11.2.4. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 11.2.5. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 11.2.6. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

11.3. Pārbaudes formas.

11.3.1. Mācību koncerts I semestrī:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi (viens no tiem - skaņdarbs ar polifonijas elementiem).

11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude:

I semestrī:

- Mi – dodiēz – harmoniskais, melodiskais minors, akordi (legato, staccato, plēšu tremolo pa 3 un 6), trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4, D7.
- Etīde.

11.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;

- lasīšana no lapas.

11.3.4. Tehniskais eksāmens:

- Labemol – fa – harmoniskais, melodiskais minors, akordi (legato, staccato, plēšu tremolo pa 3 un 6), trijskaņi, akcentējot pa 3, arpēdžijas, akcentējot pa 4; D7 akcentējot pa 4, pm7, akcentējot pa 4;
- Eģīde;
- lasīšana no lapas.

11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:

- polifons skaņdarbs;
- izvērsta forma skaņdarbs;
- viens oriģināls skaņdarbs akordeonam;
- viena miniatūra (skolas beigšanas eksāmena programmā vienam jābūt latviešu komponista skaņdarbam).

Piemēram:

- G. F. Hendelis Sarabanda re minorā, F. Ketšers Prelūdijs un fuģeta Do mažorā, A. Tučs Prelūdijs un fūģa Re mažorā;
- J. Jaškevičs Sonatīne klasiskā stilā, I. Bagors Rondo no Sonatīnes akordeonam, B. Dovlažs Koncertino I daļa;
- A. Tučs Melodija, A. Ore Serenāde, M. Lihačovs Nakts baznīcā;
- B. Dovlažs Tokāta, V. Guerino-T. Perionens Brise Napolitaine, D. Kamillieri spāņu deģa *Dolores*.

11.4. Piedalģties koncertos, konkursos un festivālos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brģvi un radoģi, izmantoģot visu pieejamo *Akordeona spēles* literatģru, veģdot izglģtojamo muzikālo gaumi un mģģģikas izpratni.